

Gyltu skógvarnir handa›ir

Malenda Josephsen og Súni Frí›i Jo-hannesen fingu mikudagin handa› gyltu skógvarnir, sum Thomas Dam Ítróttur letur bestu málskjútt-unum hjá kvinnum og monnum

TOPPSKJÚTTAR

Jákup Mørk

Seinnu árini hevur ta› veri› fastur táttur, at Thomas Dam Ítróttur í samstarvi› við Sosialin hevur lati› bestu málskjúttunum í fót-bólti gyltar skógvar.

Í ár gjørdust ta› ávikavist Malena Josphesen úr KÍ og Súni Frí›i Johannesen úr B68, sum fingu hendan hei›urin, men serliga hjá Súna Frí›a stó› nógv á. Undan seinasta dystinum móti GÍ var hann tvey mál aftan fyri li›felagan, Mar-cello, men við einum hat-tricki í tí dystinum, smoygdi hann sær fram um brasilumannin.

Skuldi prógva seg sjálvan

Sjálvur sigur Súni Frí›i, at sum so leggur hann ikki so nógv í, hvør skj›ttur málini. Hann viðgongur tó, at hann í seinasta dystinum hugsar í eitt sindur um hetta, og at hann eisini er fegin um at fáa gylta skógvin.

– Ta› er sjálvandi ein lætti, at man solei›is prógvar, at B68 gjørdi rætt, tá teir undan kappingini gjørdu sáttmála við meg. Eg hev›i tí naka› at prógva, og eg eri fegin um at hava liva upp til vónirnar.

Tey bæ›i Malena Josephsen og Súni Frí›i Johannesen fáa her handa› gyltu skógvarnar frá umbo›num hjá Thomas Dam Ítrótti, Rúna Nolsøe. Rúni gjørdist annars sjálvur ársins leikari hjá monnum í ár, meðan Malena vann hei›urin hjá kvinnum

Mynd: Álvur Haraldsen

Gylt ár hjá Malenu

Tá vit spurdu Malenu sama spurning, svara hon í fyrstu atløgu, at ta› sum sagt er ein loynidómur. Kanska er ta› heldur ikki so gott, um móstø›uli›ini fáa hendan saman.

Røddir vóru annars frammi undan dystinum, at talan kanska fór at ver›a um avtala› spæl millum Milan og Leeds, men var hetta sannleikin, var hann í øllum førum væl krógva›ur. Leeds tók nevnliga heldur óvanta› lei›lsuna í dystinum, men eftir at Milan í seinna hálvleiki hev›i

blanding av fleiri lutum. Gó›ar li›felagar og hepi munnu vera t›dningar-mestu lutirnir í hesum, sig-ur Malena.

Umframt at vinna gylta skógvin, gjørdist Malena eisini ársins leikari í kvinnudeildini, og saman

vi› KÍ-li›num vann hon bæ›i lands- og steypakapp-ing. Eitt betri kappingarár ber neyvan til at ímynda sær.

VI›MERKINGAR

Tjó›

Zakarias Wang

Mikudagurin tann 25. ok-tober 2000 fer at vera ein minniligur dagur í føroysku søguni.

Tá hev›i danski forsætis-rá›harrin bo›a› landsst›r-inum frá, at hann ikki helt, at føroyingar vóru ein tjó›. Føroysku andstø›flokkar-nir, sum higartil hava liti› á, at danski forsætisrá›-harrin er teirra vælvildar-ma›ur, vóru við í einum or›askifti í útvarpinum. Spennandi var, hvat ›› teir nú fóru at siga. Fóru teir at standa sum menn ímóti donsku stjórnini, ella fóru teir at dvína og siga ta›, at danska stjórnin hev›i rætt í hennara upphaldi um, at vit vóru ein partur av tí donsku tjó›ini?

Serliga var ta› spennandi at hoyra hvat ›› javna›ar-flokkurin fór at siga. Tá ›› heimast›risskipanin kom eftir kríggi›, hev›i javna›-arflokkurin ført fram, at tann føroyska og danska tjó›in vóru javnbjó›is, og grundgeving hansara fyri at seta heimast›risskipanina í verk var tann, at henda skipanin viðrøkendi hetta sjónarmi›. Fór hann nú at vera meira bundin av danska javna›arflokkinum enn av egnu sjónarmi›um sínum?

Men javna›arflokkurin stó› royndina. Jóannes Eidesgaard helt fast við floksins stø›u eisini tá ta› vísti seg, at hann harvi› kom at ganga beint ímóti donsku javna›arstjórnini.

Minni orsök var at rokna við sambandsflokkinum. Tá heimast›rislógin kom, vildi hesin flokkur ikki taka or››i tjó› í sín munn um føroyingar, men noyddist við ringum tannabiti at lata um seg ganga at or››i kom í heimast›rislógina. Nú Nyrup royndi at avtaka ta føroysku tjó›ina var frykt-andi fyri, at sambands-flokkurin fór at fegnast um, at hann nú hev›i fingi› ein viðhaldsmann á hægstu rók í danska statinum.

Men hvat hendi? Ed-mund Joensen vísti seg sum ein rættan mann og gekk beint ímóti tí sum danski forsætisrá›harrin hev›i sagt. Edmund seg›i, at ta› var eingin sambandsma›ur, sum ivavist í, at føroyingar vóru ein tjó›.

Ta› sum her vísti seg var tí ta›, at føroyingar stó›u sum ein ma›ur ímóti einari danskari stjórn, sum er far-in undir at leggja okkum inn undir ta donsku tjó›ina.

Summi halda, at ta› eing-in orsök er til at halda fólkaatkvø›u um henda spurningin, hvørt vit eru

ein tjó› ella ikki, tí vit øll eru samd um ta›.

Hertil er at siga, at av tí at danska stjórnin ikki er samd við okkum í hesum máli, er øll orsök til hjá okkum at gera vart við, at ta› ikki bert eru nakrir til-vildarligir politikarar, sum eru komandi og farandi, sum hava hesa stø›u, men at henda ásko›an hevur djúpar røtur í fólki okkara.

Vi› at danska stjórnin s›tir fyri, at føroyingar eru ein tjó›, so hevur hon við einum høggi tiki› alla skor›ur undan heimast›risskipanini. Løtingi› sam-tykti einmælt tann 21/3 1947, at n›ggja skipanin skuldi leggja út frá tí grundarlagi, sum Føroyar tá høvdu.

Hvat hetta grundarlag var, er ta› sum eg havi greitt frá í bókini Føroyar á vegamóti. Ta› ber í hvussu er ikki til at siga, at vit nakrantí› hava veri› undir Danmark, ella at danskir myndugleikar kunnu delegera naka› vald til føroyska heimast›ri›. Vit vóru í 1947 eitt egi› land, sum hev›i sín egna statsrætt.

Føroyska tjó›in kundi í tann mun hon vildi ta› lata a›rar gera ta› praktiska arbei›i, men hetta var vegna ta føroysku tjó›ina. Ta› er rætt, at tá ›› ta› kemur til uttanríkismál, so er føroyska tjó›in ikki óheft, tí vit hava ein sáttmála við donsku tjó›ina um at vit eru saman í kríggi. Men ta› sama ger seg galdandi fyri ta donsku tjó›ina. Hon er heldur ikki óheft, tí hon hevur við

sama sáttmála bundin seg at okkum í uttanríkispoli-tiskum málum. Ta› er tí sum javna›arflokkurin seg›i í 1947: Vit eru javn-bjó›is tjó›ir.

Ta› danska stjórnin gjørdi við sáttmálanum um minnilutamál var tí at ryggbróta heimast›risskip-anini. Eingin hev›i ímynd-a› sær, at danska stjórnin ímóti tí grundleggjandi sáttmálanum millum part-arnar fór at taka uttanríkis-politisk stig, sum hin part-urin beinlei›is var ímóti.

Men ta› gjørdu teir, og nú kemur so hetta afturat, at teir vilja leypa frá teimum grei›u or›unum í heimast›rislóginu um at vit eru ein tjó›.

Samstundis sigur Nyrup, at eru vit ikki samdir um alt, so eru vit ikki samdir um naka›!

Vanliga reglan er, at ver›ur ein áseting í einum sáttmála brotin, so er av-lei›ingin av hesum, at allur sáttmálin fer úr gildi. Tá danska stjórnin fer fram á henda hátt við tí sáttmála, hon hevur gjørt við okkum, so er bert eitt at gera, og ta› er at fáa fólksins undirtøku fyri at danska stjórnin her er farin út um mark.

Ta› var hetta, sum Jóann-is og Edmund gjørdu greitt tann 25. oktober, ta› hava teir uppibori› allan hei›ur fyri.

Hetta er atvoldin til, at ta› er rætt at hava eina fólkaatkvø›u sum skjóast, har vit sleppa at siga frá, at vit eru samdir við okkara oddamenn í hesum spurn-ingi.

Barnaansing og ungdomspolitikkur

Tummas Eli H. Joensen

Sum samfelagi› er saman-sett, liva flestu føroyskar familjur av tveimum inn-tøkum. Tí er neyv›ugt, at barnaansingin er so væl fyriskipa›, at foreldrini eru væl nøgd við skipanina, hvør hon so enn er.

Dagrøktin kann viðkast og fáa betri umstø›ur at virka undir. Ein viðkan av dagrøktarskipanini kundi veri›, at møguleikar vóru til frítí›arskúla. Børnini, ›› ganga í 1. og 2. flokki eru sum er, í dagrøkt aftaná skúlatí›. Men betur var um

tey kundu fari í ein frítí›ar-skúla; vegna ta›, at aldurs-munurin á børnunum 1. og 2. flokki og tey minstu í skipanini er so stórur, hev›i hetta veri› ein betran av skipanini. Ein spælistova er eisini eitt, ›› skal vera í ein-ari dagrøktarskipan, annars ver›ur trubult at fáa skip-anina at virka á besta hátt. Alternativt› er, at barna-gar›ur ver›ur bygdur.

Umrá›andi er tó, at loysnin í ver›ur vald, ligg-ur innanfyri fíggjarorkuna hjá kommununi. Kannast má eftir, hvat ›› loysir seg best hjá bæ›i kommununi og hjá foreldrunum.

Sjóvar Kommuna er væl

fyri, tá haugs› ver›ur um bygðahúsi› og tey tilbo›, ››

BRIMIL – jólatrøll ella n›ggjur Nólsoyar Páll ?

Fagfeløgini hava fullan rætt til at nokta limum sínum at sigla við BRIMLI so leingi eingin sáttmáli er. At siga, at fakfeløgini seta seg upp ímóti landsins myndug-leikum er eisini heilt burdurvi›, tí okkum vit-andi er demokrati› framvegis galdandi í Føroyum.

Um BRIMIL ver›ur jólatrøll ella ein n›ggjur NÓLSOYAR PÁLL kann bert tí›in vísa.

Tórshavn, 07.11.2000
Vegna Maskinmeistara-felagi›
Finnleif Gutesen
forma›ur

savnsmynd